

Iste godine, posredovanjem blagopokojnog Stjepana Buzolića, bude namješten kao pisar kod Prizivnog suda u Zadru. Kako nije bio tu po čudi nekim činovnicima, koji su ga stali javno napadati u talijanskom glasilu „Il Dalmata“, otpravi ga predsjednik suda na otok Vis, u istom svojstvu, da kod onamošnjeg suda pomaže pri osnivanju zemljišnika.

Kroz svoj šestmesečni boravak na Visu upoznao se je sa odabranicom svog srca, čestitom gđicom Adelinom Bradanović, s kojom se je god. 1897. i vjenčao.

God. 1893. bio je Radeljak imenovan činovnikom banke „Slavije“ u Ljubljani, koja ga je već nakon šest mjeseci imenovala svojim glavnim nadzornikom za Dalmaciju. — Kod „Slavije“ ostao je do god. 1898. Te se je naime godine, radi teške bolesti u obitelji, zahvalio na službi, a dvije godine zatim preseli se u Zadar, gdje je, iza svog odlaska u južnu Ameriku, ostavio na sebe, kao narodni radnik, najljepšu uspomenu.

U Taltal, grad čilenske republike, doputovao je, na poziv svojih šurjaka, sa čitavom svojom obitelji god. 1902. U dalekom svijetu, gdje se je nadao naći oslon i zahvalnost za svoj plemeniti rad, čime se je jošte u domovini napram svojoj iseljenoj svojti na osobiti način istaknuo, naišao je na onu crnu nezahvalnost, koju često u životu susrećemo. — Nego lvo nije klonuo duhom. Uz dajući se u se i u svoje sile, stupi kao činovnik u jednu oveću trgovinu, gdje si

Ivan Radeljak

je svojim marom i radom stekao ubrzo lijepo ime i opće priznanje i povjerenje svojih gospodara.

Osokoljen tim prvim uspjehom i prištediv si malu glavnicu, otvorio vlastitu trgovinu, što mu je odmah u početku počelo lijepo uspijevati i ploditi. Sredljiv i neumoran u radu, a kraj toga poduzetnog duha, naišao je na daljne uspjehe, koji ga eto uvrstiše u prve redove viđenijih naših trgovaca u Taltalu.

Radeći za svoju budućnost, nije naš narodni pregalac zaboravio

ni na budućnost svog naroda. Čim je saznao za našu brojnu koloniju u Taltalu i okolnim mjestima, stane promišljati, kako bi taj narod okupio u jedno kolo, da ga oduševi za daleku domovinu i da ga otme iznarodjivanju i tmini narodne nesvijesti. Od zamislijanja došao je konačno na odluku, pa u dogovoru sa Pavlom Katalinićem i Jakovom Bradanovićem ustroji društvo „Hrvatski Skup“, naišav kod naroda već pri samom ustrojenju na najljepši odaziv. To je našeg Radeljaka tako osokolilo, da se je od dana ustrojstva društva zauzeo za njegov razvitak i napredak onim nastojanjem, požrtvovnošću i samopregorom, što je sve rijetko naći kod onih, koji se moraju boriti, da skućaju za sebe i obitelji korice hljeba, kao što je to u početku i kod našeg Ivana bilo. Kroz dan radio bi marljivo u svojoj trgovini, dok bi iza rada sve svoje slobodno vrijeme posvećivao čedu svoje plemenite narodne duše, svom „Skupu.“ — Njegovom zaslugom polučeni su i mnogi drugi narodni uspjesi,